

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TRANSPORTO LENGVATŲ ĮSTATYMO NR.
VIII-1605 4, 5 IR 8 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 4, 5 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo pataisas paskatino maisto, energetikos kainų augimas, kuris ypač veikia pažeidžiamiausias visuomenės grupes: senjorus, neįgaliuosius, sergančius sunkiomis ligomis.

Siekiant sumažinti senyvo amžiaus žmonių, neįgaliųjų bei kitų jautrių asmenų grupių išlaidas vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, siūloma iš savivaldybių biudžetų finansuoti galimybę nemokamai šiuo transportu naudotis sekančioms asmenų grupėms:

1) asmenims, kuriems nustatytas neįgalumo lygis, arba asmenys, iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti vaikais invalidais, ir juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis);

2) asmenims, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis, asmenys, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, asmenys, iki 2005 m. birželio 30 d. pripažinti I grupės invalidais, ir juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis);

3) asmenims, kuriems gydyti nuolat reikalinga hemodializė, ir juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis), taip pat onkologinėmis ligomis sergantys asmenys;

4) 80 metų ir vyresniems asmenims;

5) Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjams, kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis arba kuriems nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis (iki 2005 m. birželio 30 d. pripažinti II ar III grupės invalidais) dėl 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos;

6) žuvusių Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjų šeimos nariams, nukentėjusiems nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos;

7) pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyviams – kariams savanoriams, sukakus 70 metų ir vyresniems;

8) nuo 1939–1990 metų okupacijų nukentėjusiems asmenims – politiniams kaliniams ir tremtiniais, buvusiems getų, koncentracijos ar kitokio tipo prievartinių stovyklų kaliniams, sukakus 70 metų ir vyresniems.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Seimo narys Linas Jonauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Šiuo metu minėtoms grupėms priklausantys asmenys turi teisę įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo tolimojo, vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą su 80 procentų nuolaida.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Siūloma papildyti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 4 straipsnį 3 dalimi ir joje numatyti, kad teisę nemokamai važiuoti vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais turi:

1) asmenys, kuriems nustatytas neįgalumo lygis, arba asmenys, iki 2005 m. liepos 1 d. pripažinti vaikais invalidais, ir juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis);

2) asmenys, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis, asmenys, kuriems nustatytas didelių specialiųjų poreikių lygis, asmenys, iki 2005 m. birželio 30 d. pripažinti I grupės invalidais, ir juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis);

3) asmenys, kuriems gydyti nuolat reikalinga hemodializė, ir juos lydintys asmenys (vienam asmeniui – vienas lydintysis), taip pat onkologinėmis ligomis sergantys asmenys;

4) 80 metų ir vyresni asmenys;

5) Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjai, kuriems nustatytas 30–55 procentų darbingumo lygis arba kuriems nustatytas vidutinių specialiųjų poreikių lygis (iki 2005 m. birželio 30 d. pripažinti II ar III grupės invalidais) dėl 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos;

6) žuvusių Lietuvos Respublikos nepriklausomybės gynėjų šeimos nariai, nukentėję nuo 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos;

7) pasipriešinimo 1940–1990 metų okupacijoms dalyviai – kariai savanoriai, sukakę 70 metų ir vyresni;

8) nuo 1939–1990 metų okupacijų nukentėję asmenys – politiniai kaliniai ir tremtiniai, buvę getų, koncentracijos ar kitokio tipo prievartinių stovyklų kaliniai, sukakę 70 metų ir vyresni.

Taip pat siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo 5 straipsnio 1 dalį, joje numatant, kad 80 procentų lengvata minėtoms asmenų grupėms galiotų įsigyti vienkartinį arba terminuotą vardinį važiavimo bilietą tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusais, keleiviniais traukiniais, reguliaraus susisiekimo laivais ir keltais bilietą. Šia teise minėtos asmenų grupės naudojasi ir dabar.

Tokiu būdu itin mažas pajamas gaunantys senjorai, neįgalieji, sergantys sunkiomis ligomis ir praeityje nuo represijų nukentėję, nepriklausomybės ir pasipriešinimo kovose dalyvavę bei 1991 m. sausio įvykių metu žuvusiųjų artimieji taps mobilesni, labiau įtraukti į visuomeninį gyvenimą, sumažės jų išlaidos, skiriamos viešajam transportui. Taip pat gyventojai bus skatinami daugiau naudotis viešuoju transportu.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Priėmus įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymo projektą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turės priimti šio Įstatymo projekto įgyvendinamuosius teisės aktus.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Priėmus įstatymo projektą Lietuvos Respublikos vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2022 m. gruodžio 31 d. turėtų priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Įstatymui įgyvendinti savivaldybės turės numatyti 20 proc. didesnes išlaidas, skirtas minėtų asmenų grupių bilietams vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais pilnai bilietų kainai kompensuoti.

Pažymėtina, kad dalis Lietuvos savivaldybių savo gyventojams jau suteikia galimybę viešuoju transportu naudotis nemokamai, todėl šios pataisos šių savivaldybių biudžeto nepaveiktų.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

„Transporto lengvatos“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia

Seimo narys Linas Jonauskas